

การพัฒนาสภาพแวดล้อมเพื่อรองรับการขยายตัว
ของการท่องเที่ยว ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
พื้นที่จังหวัดระยอง

Development of the Environment to Support the
Expansion of Tourism in The Special Development
Zone, Eastern Region, Rayong Province

ศิริัญญา วิรุณราช (Sirinya Wiroonrath)¹

สมชาย โตศุกลวรรณ (Somchai Tokukolwan)²

¹ดร., ประจำบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Dr., Graduate School of Commerce, Burapha University

²วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Graduate School of Commerce, Burapha University

Received: 8 March 2019

Revised: 23 April 2019

Accepted: 12 May 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลประเด็นสำคัญในการพัฒนาสภาพแวดล้อมการท่องเที่ยวจังหวัดระยองที่เป็นปัญหาและเป็นจุดเด่นในการดึงดูดนักท่องเที่ยว โดยใช้การวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟาย 3 รอบ โดยรอบแรกเป็นการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 คน รอบที่ 2 และรอบที่ 3 เป็นการยืนยันคำตอบจากผู้เชี่ยวชาญเพิ่มเติม โดยข้อคำถามเป็นแบบ rating scale 5 อันดับ ซึ่งผลการศึกษาได้ปัจจัยหรือรูปแบบที่ส่งผลการพัฒนาสภาพแวดล้อมเพื่อรองรับการขยายตัวของการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกพื้นที่จังหวัดระยอง จำนวน 20 ด้าน ดังนี้ ประกอบด้วย ด้านรถโดยสารสาธารณะ ด้านร้านอาหารสำหรับนักท่องเที่ยวในจังหวัดระยอง ด้านที่พักโรงแรมมุ่งเน้นการพัฒนาโรงแรมขนาดเล็ก เพื่อรองรับตลาดนักท่องเที่ยวที่ชอบท่องเที่ยวด้วยตนเอง ด้านสถานพยาบาล ด้านเส้นทางสถานที่ท่องเที่ยว ด้านสถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติของชุมชนที่สร้างขึ้น ด้านการจัดการขยะของเสียถูกหลักสาธารณสุข ด้านการปลูกต้นไม้เสริมต้นไม้ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ ด้านกิจกรรมเสริมจากการชมธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว ด้านร้านจำหน่ายของที่ระลึก ด้านแหล่งน้ำอุปโภคบริโภค ด้านวัฒนธรรม ประเพณี และงานเทศกาล ด้านธนาคาร ธนาคารต้องนำแนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนในด้านเศรษฐกิจ ด้านหน่วยงานการท่องเที่ยว ด้านบริการนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ ด้านร้านของที่ระลึก ด้านการอำนวยความสะดวกในการเข้าออกประเทศ ด้านระเบียบพิธีการศุลกากร ด้านการจัดการความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว ด้านการจัดการข้อมูลข่าวสารทางการท่องเที่ยว ซึ่งปัจจัยทั้ง 20 ด้านสามารถนำมาสร้างรูปแบบ การพัฒนาสภาพแวดล้อมเพื่อรองรับการท่องเที่ยว แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มโครงสร้างพื้นฐาน กลุ่มปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยว กลุ่มปัจจัยทางด้านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และกลุ่มปัจจัยในการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

คำสำคัญ: ท่องเที่ยวจังหวัดระยอง, การพัฒนาสภาพแวดล้อม

Abstract

The purpose of this research is to study the important issues in the development of tourism environment in Rayong province which is a problem and is a highlight in attracting tourists. By using research with Delphi technique 3 rounds. The first round is an interview with 17 experts, 2nd and 3rd rounds, confirming the answers from the original experts. The question is a rating rating of 5 points. Get factors or patterns which results in the development of the environment to support the expansion of tourism in the special development zone in the eastern region, Rayong Province, 20 areas as follows: consists of public buses The restaurant for tourists in Rayong Accommodation, hotels focus on small hotel development. To support the tourist market that likes to travel by themselves The hospital The route of

tourist attractions The natural attractions of the community created In the area of waste management, the main waste is public health. In the field of tree planting, trees that occur naturally The extra activities from the nature of the tourist attraction In the gift shop In terms of water resources, consumption, culture, traditions and festivals, banks must adopt the concept of sustainable development in the economy. Travel agency Tour and guide services Souvenir shop In facilitating the entry into the country Customs regulations Safety management in tourist sites In the management of tourist information Which all 20 factors can be used to create a pattern The development of the environment to support tourism is divided into 4 groups: infrastructure groups. Tourism support group Tourism development factors and groups of government officials

Keywords: Rayong tourism, Environmental development

บทนำ

เขตเศรษฐกิจภาคตะวันออก EEC (Eastern economics corridor) เป็นระเบียบเศรษฐกิจโดยจะสนับสนุนการลงทุน การสร้างโรงงาน การจ้างงาน โดยจะมีชาวต่างชาติเข้ามาทำงานพร้อมครอบครัวในภูมิภาคทำให้มีการใช้จ่ายหมุนเวียนในภาคตะวันออกมากขึ้น ซึ่งระเบียบเศรษฐกิจจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น เช่น การลงทุนเพิ่มด้านโรงแรมห้างสรรพสินค้าชั้นนำ สถานที่ท่องเที่ยวใหม่ ๆ เป็นต้น ประกอบกับแผนพัฒนา โลจิสติกส์ของรัฐบาล อาทิ การเดินทางโดยเรือเฟอร์รี่ การสร้างรถไฟความเร็วสูง ระหว่างกรุงเทพฯ – ฉะเชิงเทรา - มาบตาพุด จะส่งเสริมให้การเดินทางท่องเที่ยวระหว่างภูมิภาคสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น โดยนายกฤษฎา รัตนพลกษ ผู้อำนวยการภูมิภาคภาคตะวันออกการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) กล่าวถึงแนวทางในการทำงานของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยภาคตะวันออกว่าต้องการรักษารายได้ให้สม่ำเสมอในทุก ๆ เดือนด้วยการเจาะกลุ่มคนทำงานต่างชาติ กลุ่มนักท่องเที่ยวรายได้สูงด้วยการขยายตัวของสินค้าและบริการ ทั้งเรื่องอาหารอร่อย อาหารพื้นถิ่น อาหารเพื่อสุขภาพ ไปพร้อม ๆ กับบรรยากาศที่ดี เพื่อที่จะให้เกิดการท่องเที่ยวซ้ำ และเมื่อปี พ.ศ. 2559 มีรายได้จากการท่องเที่ยวเป็นหลักแสนล้าน โดยเป็นรายได้จากชาวต่างชาติ ร้อยละ 59 ส่วนใหญ่ที่นิยมมาเที่ยวในภาคตะวันออก คือ ชาวจีน รัสเซีย อินเดีย และยุโรป (ปัทมาวดี เหลือสม, 2560)

รัฐบาลมีแผนจะพัฒนาการท่องเที่ยวภาคตะวันออก เพื่อให้สอดคล้องกับระเบียบเศรษฐกิจภาคตะวันออก หรือ EEC การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยสำนักงานภาคตะวันออก มีแผนการทำงานด้วยการรักษารายได้ในแต่ละเดือนให้อยู่ในระดับสม่ำเสมอ ด้วยการเจาะกลุ่มคนทำงานต่างชาติ กลุ่มนักท่องเที่ยวรายได้สูง การขยายสินค้าและบริการ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการท่องเที่ยวซ้ำ ทั้งเรื่องอาหารอร่อย อาหารพื้นถิ่น อาหารเพื่อสุขภาพ

ไปพร้อม ๆ กับบรรยากาศที่ดี รวมทั้งประชาสัมพันธ์ย่านถนนคนเดินในพัทยาใต้ ย่านบางแสน และชุมชน บางเสร่ ให้เป็นที่รู้จัก นอกจากนี้ ททท. ได้นำเสนอการท่องเที่ยววิถีไทยผ่านการสร้างประสบการณ์ที่ประทับใจจากท้องถิ่นไทย (Local experience) เช่น ชมกรรมวิธีการเผาข้าวหลาม แทนการจอดรถแวะซื้อเพียงอย่างเดียว สัมผัสวิถีชาวสวนที่จังหวัดระยอง ซึ่งการท่องเที่ยวแบบสัมผัสวิถีชุมชนนี้ ได้สร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยวอย่างมาก จากการมีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในระยะเวลาอันสั้น ซึ่งในส่วนของภาคตะวันออกนั้น เมื่อปี พ.ศ. 2559 มีรายได้จากการท่องเที่ยวเป็นหลักแสนล้านบาท โดยเป็นรายได้จากชาวต่างชาติร้อยละ 59 ส่วนใหญ่ที่นิยมมาเที่ยวในภาคตะวันออก คือ ชาวจีน รัสเซีย อินเดีย และยุโรป (ปีทมาวดี เหลือสม, 2560)

จังหวัดระยองตั้งอยู่ในภาคตะวันออกชายฝั่งทะเลด้านอ่าวไทย ระหว่างเส้นรุ้งที่ 12-13 องศาเหนือ และเส้นแวงที่ 101-102 องศาตะวันออก ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ 179 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 3,552 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 2,220,000 ไร่ ขนาดของพื้นที่คิดเป็นร้อยละ 9.52 ของพื้นที่ภาคตะวันออก ประกอบด้วย 8 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองระยอง อำเภอบ้านค่าย อำเภอปลวกแดง อำเภอบ้านฉาง อำเภอแกลง อำเภอวังจันทร์ อำเภอเขาชะเมา และอำเภอนิคมพัฒนา (เทศบาลเมืองมาบตาพุด, 2554) เป็นจังหวัดชายทะเลที่มีความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว ทั้งหาดทราย ทะเล เกาะต่าง ๆ ภูเขา น้ำตก สวนผลไม้ รวมทั้งอาหารทะเลที่สดสะอาดมีขายหาดยาวกว่า 120 กิโลเมตร มีเกาะเสม็ดที่ถือเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมอย่างสูงนักท่องเที่ยวสามารถเดินทางมาจังหวัดระยองได้อย่างสะดวกสบายทั้งทางน้ำ ทางบก และทางอากาศ อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ เพียง 179 กิโลเมตร การคมนาคมสะดวกสบาย และยังสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้อีกจำนวนมาก การท่องเที่ยวของจังหวัดระยองในภาพรวมดีขึ้นทุกปี แต่ก็ยังได้รับผลกระทบจากปัจจัยต่าง ๆ ในบางช่วง เช่น ปัจจัยการชะลอตัวทางเศรษฐกิจ และความเชื่อมั่นปัญหาภายในจังหวัดเอง เช่น ปัญหามลพิษ แต่ถึงแม้จะมีปัจจัยต่าง ๆ เข้ามากระทบแต่จำนวนนักท่องเที่ยวก็ยังคงเติบโตอยู่ที่ประมาณ ร้อยละ 10 ต่อปี จึงมีการพัฒนาส่งเสริม เพื่อเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวของจังหวัดให้เต็มที่ ซึ่งจะเป็นที่มาของรายได้ที่จะส่งผลดีต่อภาคธุรกิจและประชาชนในจังหวัดระยอง เพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์กลุ่มจังหวัดที่ว่า “ประชาามีสุขท่องเที่ยวอนุรักษ์เกษตรสร้างสรรค์อุตสาหกรรมเป็นมิตรพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” และประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ 1 คือ ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดให้มีมูลค่าทางเศรษฐกิจควบคู่กับการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวให้คงอยู่อย่างยั่งยืน โดยมีเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2557)

จังหวัดระยองเป็นศูนย์กลางระหว่างจังหวัดในภาคตะวันออก ที่มีแผนการพัฒนาจังหวัดตามโครงการ Eastern seaboard นอกจากนี้ ยังมีแหล่งท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก จึงมีบุคคลต่าง ๆ เข้ามาทำงาน และมาท่องเที่ยวในจังหวัดเป็นจำนวนมากมาย อีกทั้ง ระยองมีศักยภาพและความพร้อมทางการท่องเที่ยวสูง มีแหล่งทรัพยากรท่องเที่ยวที่อุดมสมบูรณ์ มีลักษณะหลากหลายทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ อุทยานแห่งชาติ ภูเขา น้ำตก ชายหาดทะเลที่ยาวไกล และหมู่เกาะที่สวยงามเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะเกาะเสม็ดที่มีหาดทรายขาวสวยงามเลื่องชื่อไปทั่วโลก มีสวนผลไม้ให้เยี่ยมชมและชิมรสชาติที่สดอร่อย เป็นที่ชื่นชอบและรู้จักของบุคคลทั่วไป ในแต่ละปีมีนักท่องเที่ยวมาเยี่ยมเยือนจำนวนมาก (สำนักงานแรงงานจังหวัดระยอง, 2560)

เมื่อการท่องเที่ยวเป็นธุรกิจหลักที่สร้างรายได้ให้กับจังหวัดระยอง ซึ่งหน่วยงานของจังหวัดให้ความสำคัญมากเป็นพิเศษ จำเป็นต้องจัดทำยุทธศาสตร์ด้านการตลาดที่ต้องได้รับการรับรองและสนับสนุนจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย รวมทั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวของประเทศไทย สมาคมท่องเที่ยวอาเซียน และผู้ประกอบการต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ยุทธศาสตร์ที่ 9 การพัฒนาภาคเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจการตอบสนองต่อเป้าหมายดังกล่าว ประเทศไทยต้องใช้ประโยชน์จากศักยภาพและภูมิสังคมเฉพาะของพื้นที่การดำเนินยุทธศาสตร์เชิงรุกเพื่อเสริมจุดเด่นในระดับภาคและจังหวัดในการเป็นฐานการผลิตและบริการที่สำคัญ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีบทบาทความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่เป็นอย่างมาก เป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญ นำมาซึ่งเงินตราต่างประเทศ การสร้างงาน และการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญของปัญหาในการจัดสรรสภาพแวดล้อมการท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดระยอง เพื่อรองรับการขยายตัวของประชากรโดยจำเป็นต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้เข้ามาพักอาศัยในพื้นที่ที่ได้รับความสะดวก ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญต่อศักยภาพในการให้บริการการท่องเที่ยว และเป็นภาพลักษณ์ของการท่องเที่ยวในแหล่งพื้นที่จังหวัดระยอง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมสนับสนุนการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกจังหวัดระยอง

ทบทวนวรรณกรรม (แนวคิด ทฤษฎี)

สภาพแวดล้อมสำหรับการท่องเที่ยว

เพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวมีความพร้อมและมีศักยภาพในการดึงดูดนักท่องเที่ยว และจากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับองค์ประกอบของการท่องเที่ยว มีผู้เชี่ยวชาญหลายท่านอธิบายรายละเอียดไว้ดังนี้

กุลวดี ละม้ายเงิน (2560) อธิบายว่า การท่องเที่ยวจะประสบความสำเร็จได้นั้น แหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการ หรือที่เรียกกันว่า 5As ได้แก่

1. ความดึงดูดใจ (Attraction) หมายถึง ทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวได้ หรือมีลักษณะชวนตา ชวนใจ มีเสน่ห์เฉพาะตัว อันมีสาเหตุมาจากมีความงามตามธรรมชาติ เช่น ชายหาดขาว แนวปะการังที่มีสีสันสวยงาม รวมทั้งปลาชนิดต่าง ๆ ป่าที่มีพันธุ์ไม้นานาชาติ หรือความงดงามที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น ทะเลสาบ รีสอร์ทในหุบเขา
2. ความสามารถในการเข้าถึง (Accessibility) หมายถึง การที่จะดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวในการเดินทางมาเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยว หากนักท่องเที่ยวสามารถเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างสะดวก

และใกล้ชิด ถึงแม้แหล่งท่องเที่ยวมีความสวยงามแต่ขาดความสะดวกในการเข้าถึง นักท่องเที่ยวจะไม่เดินทางไปเที่ยวชม หน่วยงานที่รับผิดชอบแหล่งท่องเที่ยวจำเป็นต้องดำเนินการจัดสร้างการคมนาคมที่สะดวกสบาย

3. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenity) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่ใดสถานที่หนึ่ง สิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการได้รับ คือ ความสะดวกสบายในการท่องเที่ยว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว มีการก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกโครงสร้างพื้นฐานขึ้นในแหล่งท่องเที่ยว เช่น ไฟฟ้า ประปา ถนน ระบบการสื่อสารต่าง ๆ

4. ที่พัก (Accommodation) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยววันนั้น สิ่งที่นักท่องเที่ยวมีความต้องการ คือ ที่พักแรม เนื่องจากในการเดินทางไปท่องเที่ยววันนั้นบางครั้งอาจมีการนอนพักค้างภายในแหล่งท่องเที่ยวเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวควรมีการจัดบริการที่พักแรมภายในแหล่งท่องเที่ยวด้วย

5. กิจกรรม (Activity) หมายถึง กิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในแหล่งท่องเที่ยว เช่น การเดินป่า การล่องแก่ง การพายเรือ หรือกิจกรรมการร่ำรำ การจัดงานรื่นเริง การบายศรีสู่ขวัญ เป็นต้น

ในการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นสิ่งที่รองรับการเดินทางของนักท่องเที่ยว เพื่อให้การท่องเที่ยวเป็นไปด้วยความสะดวกสบายและปลอดภัย โดยปกติสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ นั้น รัฐบาลจะเป็นผู้จัดหาและพัฒนาเพื่อให้บริการแก่ประชาชน เพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวมีความพร้อมและมีศักยภาพในการดึงดูดนักท่องเที่ยว เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสภาพแวดล้อม สนับสนุนอุตสาหกรรมท่องเที่ยวอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจึงแยกออกเป็น 2 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบเสริม (กุลวดี ละม้ายเงิน, 2560) ดังนี้

องค์ประกอบหลักของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

1. นักท่องเที่ยว จัดได้ว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของการท่องเที่ยว เนื่องจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่คอยบริการตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว ถ้าหากว่าไม่มีนักท่องเที่ยว ก็จะไม่มีการท่องเที่ยวเกิดขึ้น หากแหล่งท่องเที่ยวใดมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้าไปท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก จะก่อให้เกิดกิจกรรมและการบริการทางการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

ปี ค.ศ. 1963 องค์การสหประชาชาติได้ให้คำจำกัดความของคำว่า “การท่องเที่ยว” ในคราวประชุมว่าด้วยการเดินทางและท่องเที่ยว ณ กรุงโรม ประเทศอิตาลี ว่าหมายถึง กิจกรรมที่มีเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องอยู่ 3 ประการคือ 1) ต้องเดินทางจากที่อยู่ปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราวแต่มิใช่ไปตั้งหลักแหล่งเป็นการถาวร 2) การเดินทางนั้นเป็นไปด้วยความสมัครใจหรือความพึงพอใจของผู้เดินทางเองมิใช่เป็นการถูกบังคับ 3) เป็นการเดินทางที่ไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อการประกอบอาชีพหรือหารายได้แต่เป็นการเดินทางเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจเพื่อเยี่ยมเยือนญาติมิตร เพื่อความเบิกบานบันเทิงเริงรมย์ เพื่อเล่นกีฬาต่าง ๆ เพื่อการประชุมสัมมนา

เพื่อศึกษาหาความรู้เพื่อติดต่อธุรกิจ ฯลฯ พร้อมทั้งให้ประเทศสมาชิกใช้คำว่า “ผู้มาเยือน” (Visitors) แทนคำว่า “นักท่องเที่ยวที่ค้างคืน” (Tourists) โดยระบุคำว่า “ผู้มาเยือน” ว่ามีความหมาย 2 ประการ คือ

1.1 นักท่องเที่ยวที่ค้างคืน (Tourists) ได้แก่ ผู้เดินทางมาเยือนชั่วคราวซึ่งพักอยู่ในประเทศที่มาเยือน ตั้งแต่ 24 ชั่วโมงขึ้นไป และเดินทางมาเยือนเพื่อพักผ่อน พักผ่อน ทักทาย ทัศนศึกษา ประกอบศาสนกิจ ร่วมการแข่งขันกีฬา ติดต่อธุรกิจ หรือร่วมการประชุมสัมมนา ฯลฯ เป็นต้น

1.2 นักท่องเที่ยวที่ไม่ค้างคืน (นักทัศนจร หรือ Excursionists) ได้แก่ ผู้เดินทางมาเยือนชั่วคราวและอยู่ในประเทศที่มาเยือนน้อยกว่า 24 ชั่วโมง

2. ทรัพยากรการท่องเที่ยว หมายถึง สถานที่ท่องเที่ยว ศิลปวัฒนธรรมประเพณี กิจกรรมต่าง ๆ ที่สามารถดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเที่ยวได้ สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้

2.1 ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ได้แก่ สภาพภูมิประเทศ สภาพภูมิอากาศ เช่น ทะเล ภูเขา น้ำตก ป่าไม้ ฯลฯ

2.1.1 ทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ ทรัพยากรท่องเที่ยวทางด้านประวัติศาสตร์ โบราณคดีด้านสังคม วัฒนธรรมด้านบันเทิง และพลิตเพลิน ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

2.1.1.1 ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านประวัติศาสตร์ เช่น สถานที่สำคัญทางด้านประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ กำแพงเมือง อนุสาวรีย์ ปราสาทต่าง ๆ เป็นต้น

2.1.1.2 ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมและสังคม เช่น ความเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละถิ่น ภาษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม งานประเพณี งานหัตถกรรม การแต่งกาย การละเล่นต่าง ๆ ความเชื่อ ทัศนคติ และภูมิปัญญาชาวบ้าน เป็นต้น

2.1.1.3 ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านบันเทิงและความพลิตเพลิน เช่น สวนสนุก สวนสาธารณะ โรงภาพยนตร์ โรงละครสวนสัตว์ เป็นต้น

3. ธุรกิจในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว คือ ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสินค้าและบริการ เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว ซึ่งธุรกิจในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวสามารถแบ่งออก ดังนี้

3.1 ธุรกิจที่พักแรมปัจจุบันพบว่า นอกเหนือจากธุรกิจโรงแรมแล้วยังมีธุรกิจที่พักที่มีรูปแบบต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมาย ซึ่งวัตถุประสงค์ของธุรกิจที่พักทุกประเภท คือ ต้องการรองรับการบริการให้นักท่องเที่ยว และคนเดินทาง แต่ด้วยลักษณะความแตกต่างทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของแต่ละประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก จึงมีผลให้การจัดแบ่งประเภทหรือการจัดกลุ่มของธุรกิจที่พักใในแต่ละประเทศมีลักษณะการจัดที่มีความแตกต่างกันไป

3.2 ธุรกิจนำเที่ยวธุรกิจเกี่ยวกับการนำนักท่องเที่ยวเดินทางไปท่องเที่ยว หรือเดินทางไปเพื่อวัตถุประสงค์อื่น เป็นธุรกิจที่หวังผลตอบแทนด้วยกำไรในการจัดให้นักท่องเที่ยวได้เดินทางไปชมทรัพยากรท่องเที่ยวหรือแหล่งท่องเที่ยวตามสถานที่ต่าง ๆ ที่กำหนดให้ โดยมีความชำนาญในเชิงธุรกิจการจัดบริการด้านการเดินทาง สถานที่พัก อาหาร จะมีมีคู่แข่งหรือไม่ก็ได้

3.3 ธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่ม การประกอบกิจการให้การให้บริการอาหารและเครื่องดื่มแก่คนเดินทาง นักท่องเที่ยวหรือประชาชนทั่วไป โดยจัดเตรียมที่นั่งให้ผู้บริโภคได้รับประทานภายในสถานที่ที่ให้บริการ หรืออาจให้บริการบรรจุอาหารให้ผู้บริโภคนารับประทานที่อื่นได้

3.4 ธุรกิจสินค้าที่ระลึกการประกอบธุรกิจขายปลีก เพื่อจำหน่ายสินค้าเฉพาะอย่างหรือหลายอย่างแก่ผู้บริโภค ซึ่งหมายถึงบุคคลทั่วไปรวมถึงนักท่องเที่ยวกิจกรรมการซื้อสินค้าเป็นการสร้างความเพลิดเพลินให้แก่นักท่องเที่ยว ช่วยสนับสนุนอุตสาหกรรมท้องถิ่น ก่อให้เกิดการจ้างงานของคนในท้องถิ่น

3.5 ธุรกิจคมนาคมขนส่งจัดว่าเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญที่ช่วยให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวไปได้อย่างกว้างขวาง และถือได้ว่าเป็นธุรกิจหนึ่งที่จะช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวในการเดินทางจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง ทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ

องค์ประกอบเสริมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

1. ข้อมูลข่าวสารทางการท่องเที่ยว ปัจจุบันข้อมูลข่าวสารมีความสำคัญต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก เนื่องจากการได้รับข้อมูลข่าวสารทางการท่องเที่ยวจะส่งผลให้นักท่องเที่ยวมีความต้องการเดินทางไปท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นสื่อจากนิตยสาร แผ่นพับ หนังสือ โทรทัศน์ วิทยุ ป้ายโฆษณา หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ที่นักท่องเที่ยวสามารถสืบค้นข้อมูลได้ เพื่อค้นหาสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ นอกจากนี้ยังมีข้อมูลข่าวสารสำหรับคนในท้องถิ่น เช่น ข่าวสารด้านการตระหนักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ข่าวสารด้านความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว ข่าวสารด้านการปฏิบัติตนเป็นเจ้าบ้านที่ดี เป็นต้น

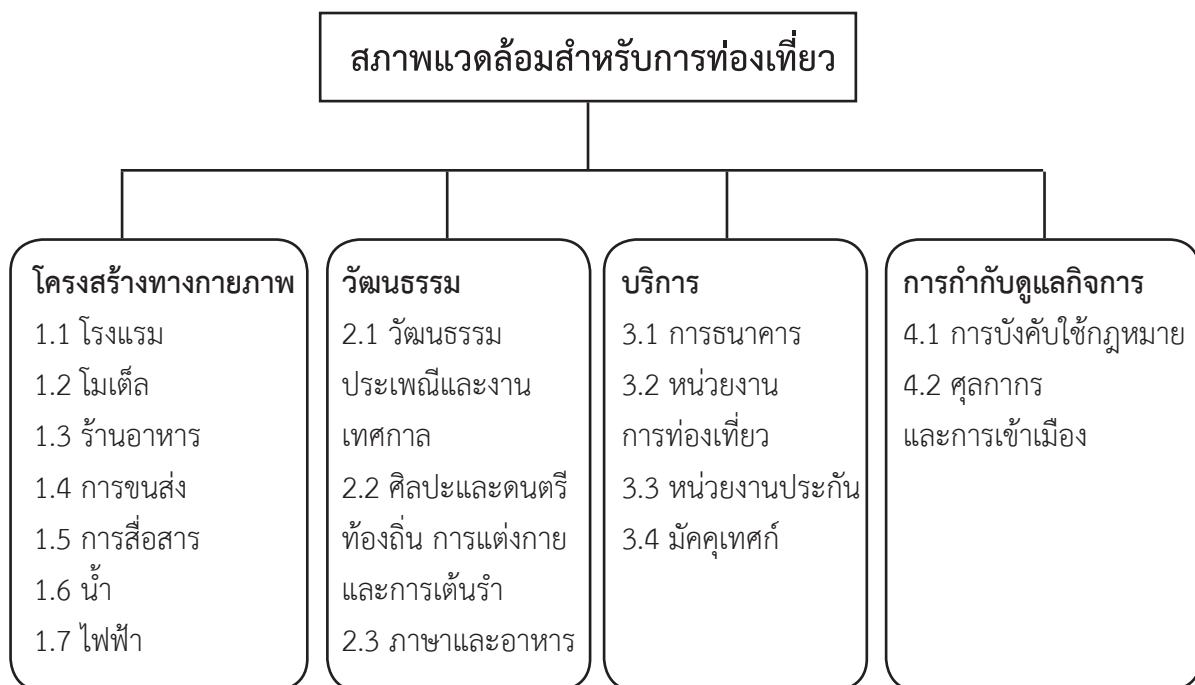
2. ความปลอดภัยและการอำนวยความสะดวกในการเข้าเมือง ปัจจัยสำคัญที่ทำให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจเดินทางไปหรือไม่ไปประเทศใดประเทศหนึ่งนั้น ปัจจัยด้านความปลอดภัยภายในประเทศนั้น ๆ เช่น มีการก่อการร้าย สงครามกลางเมือง การลอบวางระเบิดในสถานที่สำคัญต่าง ๆ หรือมีสถิติการเกิดอาชญากรรมสูง ส่งผลต่อการตัดสินใจให้นักท่องเที่ยวไม่เดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว อีกด้านที่สำคัญคือ การอำนวยความสะดวกและดูแลความเรียบร้อยในการเข้าเมือง เพราะเป็นปัจจัยแรกที่นักท่องเที่ยวก้าวเข้ามาในประเทศแล้วเกิดความประทับใจในการบริการของเจ้าหน้าที่ นักท่องเที่ยวสัมผัสได้จากการให้การต้อนรับที่ดี เช่น สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ท่าอากาศยานระหว่างประเทศ เป็นต้น

3. โครงสร้างพื้นฐาน เป็นองค์ประกอบสำคัญที่สนับสนุนการท่องเที่ยวทำให้การเดินทางท่องเที่ยวสามารถดำเนินไปได้ด้วยดี อันประกอบไปด้วย ระบบไฟฟ้า ระบบประปา การขนส่งสาธารณะ

ระบบสาธารณสุข การติดต่อสื่อสาร องค์ประกอบเหล่านี้เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญและสามารถทำให้การท่องเที่ยวเชื่อมโยงกันได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

4. การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลและหน่วยงานเอกชน ภาครัฐบาลจะต้องสร้างความร่วมมือโดยการออกนโยบายกระตุ้นและส่งเสริมในการประกอบธุรกิจของเอกชนและการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ ภาคเอกชนก็จะดำเนินงานเพื่อเตรียมพร้อมและรองรับในด้านสินค้าและบริการให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพเป็นที่น่าพอใจต่อนักท่องเที่ยว

จากงานวิจัยของ Jovanovic and Ilic (2016) ได้ศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว เป็นพื้นฐานของการพัฒนาการท่องเที่ยวและการใช้ทรัพยากรปลายทางที่มีอยู่ โครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวประกอบด้วยบริการจำนวนมาก จำเป็นต้องตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวและเพิ่มความพึงพอใจในการเข้าพักที่จุดหมายปลายทาง และได้เสนอปัจจัยสำคัญเพื่อการพัฒนาสภาพแวดล้อมการท่องเที่ยว ดังนี้

ภาพที่ 1 ส่วนประกอบของสภาพแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยว

กรอบแนวคิดการวิจัย

ความต้องการพัฒนาสภาพแวดล้อม สำหรับการท่องเที่ยว

1. โครงสร้างทางกายภาพ (Physical)
 - 1.1 รถโดยสารสาธารณะ
 - 1.2 ร้านอาหารสำหรับนักท่องเที่ยวได้ซื้อรับประทาน
 - 1.3 ที่พักโรงแรม
 - 1.4 สถานพยาบาล
 - 1.5 เส้นทางถนนไปสถานที่ท่องเที่ยว
 - 1.6 สถานที่ท่องเที่ยวตามธรรมชาติของชุมชนที่สร้างขึ้นใหม่ภายใน 5 ปี
 - 1.7 การกำจัดขยะของเสียถูกต้องตามหลักสาธารณสุข
 - 1.8 การปลูกต้นไม้เสริมทดแทนต้นไม้ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ
 - 1.9 กิจกรรมเสริมจากธรรมชาติ
 - 1.10 ร้านจำหน่ายของที่ระลึก และของที่ระลึก
 - 1.11 แหล่งน้ำอุปโภคบริโภค
2. วัฒนธรรม (Cultural)
 - 2.1 วัฒนธรรม ประเพณี และงานเทศกาล
3. บริการ (Service)
 - 3.1 การธนาคาร
 - 3.2 หน่วยงานการท่องเที่ยว
 - 3.3 บริการนำเที่ยวและมัคคุเทศก์
 - 3.4 ร้านของที่ระลึก
4. การกำกับดูแลกิจการการท่องเที่ยว (Governance)
 - 4.1 การอำนวยความสะดวกในการเข้าออกประเทศ
 - 4.2 ระเบียบพิธีการศุลกากร
 - 4.3 การจัดการความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว
 - 4.4 การจัดการข้อมูลข่าวสารทางการท่องเที่ยว

(Jovanovic & Ilic, 2016; Tourism & Transport Forum, 2012)

รูปแบบการพัฒนา
สภาพแวดล้อมเพื่อ
รองรับการขยายตัวของ
การท่องเที่ยวในเขต
พัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
พื้นที่จังหวัดระยอง

วิธีการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยเชิงคุณภาพด้วยเทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) จากการศึกษาของ Macmillan (1971) ได้เสนอผลการวิจัยเกี่ยวกับจำนวนผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยตามเทคนิคเดลฟาย ถ้าใช้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คนขึ้นไป อัตราการลดลงของความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0.2 ซึ่งน้อยมาก การวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟาย จึงใช้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน เป็นส่วนใหญ่ อย่างไรก็ตาม สามารถใช้ผู้เชี่ยวชาญน้อยกว่านี้ก็ได้แต่อัตราการลดลงของความคลาดเคลื่อนจะสูงขึ้นตาม ทั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้กำหนดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

1. คุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

1.1 ทำงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว การวางแผนและนโยบายเกี่ยวกับการท่องเที่ยว จังหวัดระยองและเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกพื้นที่จังหวัดระยอง

1.2 มีประสบการณ์เกี่ยวกับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พื้นที่จังหวัดระยอง

2. วิธีเลือกผู้เชี่ยวชาญ มีขั้นตอนดังนี้

2.1 ผู้วิจัยเลือกผู้เชี่ยวชาญที่มีคุณสมบัติตามข้อ 1.1 และ 1.2 เพื่อคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 20 คน โดยผู้วิจัยใช้เหตุผลที่เหมาะสมในการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา จนได้รายชื่อตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนผู้เชี่ยวชาญในการสัมภาษณ์

ผู้เชี่ยวชาญ	จำนวน (คน)
ผู้ว่าราชการจังหวัดระยอง	1
ที่ปรึกษานายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง	1
นายอำเภอเมืองระยอง	1
นายอำเภอแกลง	1
นายอำเภอบ้านฉาง	1
นายอำเภอปลวกแดง	1
โยธาธิการและผังเมืองจังหวัดระยอง	1
สว. ส.ทท.5 กก.2 บก. ทท.1	1
ผกก. ตม. จว. ระยอง	1
นายกสมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัดระยอง	1
ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดระยอง	1
ผู้จัดการโรงแรมระยองซิตี	1
ผู้จัดการโรงแรมโกลเด้น ซิตี้ ระยอง	1
ผู้จัดการ Avatara Resort	1
ผู้จัดการ Dome Travel (โดม ทราเวล)	1
ผู้จัดการ บริษัท เอ็ม.โอ.ทัวร์ แอนด์ เซอร์วิส จำกัด	1
หัวหน้าสำนักงานจังหวัดระยอง	1
ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดระยอง	1
ผอ. ททท. สำนักงานระยอง	1
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	1
รวม	20

การดำเนินการด้วยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพมีเครื่องมือดำเนินการวิจัย คือ

เทคนิคเดลฟาย (Delphi technique)

1. ในรอบแรกใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview) เป็นการสัมภาษณ์ที่มีการใช้แบบฟอร์มที่มีการเตรียมการมีแผนการสัมภาษณ์ และการบริหารการสัมภาษณ์จัดเตรียมไว้อย่างแน่นอน ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนจะตอบคำถามเดียวกัน และถามคำถามก่อนหลังเรียงตามลำดับเหมือนกัน แต่การสัมภาษณ์มีความยืดหยุ่นสูง เนื่องจากผู้วิจัยใช้คำถามปลายเปิด (Opened end) เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้แสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระจึงอาจมีคำถามใหม่ระหว่างการสัมภาษณ์ที่นอกเหนือจากที่ผู้วิจัยจัดเตรียมไว้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์

2. รอบที่ 2 และ 3 แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญออกความคิดเห็นในลักษณะของการจัดระดับความสำคัญในคำถามแต่ละข้อรวมทั้งระบุเหตุผลที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยลงในช่องว่างท้ายข้อคำถาม นอกจากนี้ ยังสามารถเขียนคำแนะนำเพิ่มเติมได้อีกด้วย สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถามรอบนี้ ส่วนใหญ่จะหาค่ามัธยฐาน ฐานนิยม หรือพิสัยระหว่างควอไทล์หรือค่า IR (Interquartile range)

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเดลฟาย

รอบที่ 1 นำข้อมูลที่ได้จากการถอดเทปและการบันทึกภาคสนามมาอ่านหลาย ๆ ครั้ง เพื่อให้เกิดความเข้าใจในภาพรวมของข้อมูลที่ได้ และพิจารณาประเด็นที่สำคัญ จัดรวบรวมข้อมูลตามลำดับเวลาหรือประเภทที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยให้การวิเคราะห์และตีความข้อมูล ผู้วิจัยรวบรวมความคิดเห็นและวิเคราะห์คำตอบโดยละเอียดแล้วนำมาสังเคราะห์เป็นประเด็นต่าง ๆ เพื่อกำหนดกรอบของปัญหาในรอบต่อไป

รอบที่ 2 ประมวลผลจากแบบสอบถามโดยการหาค่ามัธยฐาน ฐานนิยม หรือพิสัยระหว่างควอไทล์หรือค่า IR (Interquartile range) เพื่อยืนยันหรือเปลี่ยนแปลงประเด็นคำตอบ

รอบที่ 3 ประมวลผลจากแบบสอบถามโดยการหาค่ามัธยฐาน ฐานนิยม หรือพิสัยระหว่างควอไทล์หรือค่า IR (Interquartile range) โดยพิจารณาจากค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ รอบที่ 2, 3 เป็นหลักแล้ว ผู้วิจัยสรุปคำตอบที่ละประเด็นจากแบบสอบถาม เพื่อสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลและเขียนรายงานข้อค้นพบการวิจัยเพื่อนำเสนอ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อไป

สรุปผลการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณแล้วนำผลมาดำเนินการสร้างรูปแบบการพัฒนาสภาพแวดล้อมด้านการท่องเที่ยวตามคุณลักษณะโครงสร้างของโซ่อุปทานและการจัดการโซ่อุปทานเพื่อให้เห็นถึงกระบวนการพัฒนาในด้านต่าง ๆ

สรุปผลการดำเนินงานวิจัย

1. ด้านรถโดยสารสาธารณะ

- 1.1 การขนส่งจากสนามบินสู่ตะเภา จะต้องมียระบบขนส่งสาธารณะที่เพียงพอต่อนักท่องเที่ยว
- 1.2 ขนส่งทางบกต้องมีรถบัสและมินิบัสเข้าเมือง และสายรถบัสที่จอดตามป้ายโรงแรมเพิ่มจาก smart bus ที่มีอยู่แล้ว 17 สายที่จอดตามสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ
- 1.3 ขนส่งทางบกจะต้องมีแอร์พอร์ตเอ็กซ์เพรส
- 1.4 เส้นทางของรถโดยสารควรได้รับการทบทวน มิให้เกิดการทับเส้นทางกัน
- 1.5 การจัดสรรสถานีขนส่งที่มีทั้ง 2 แห่ง แห่งที่ 1 และแห่งที่ 2 จะต้องมีการทบทวนว่ารถประเภทใดสามารถจอดได้
- 1.6 การสร้างมาตรฐานความปลอดภัยให้แก่ผู้ใช้รถโดยสารสาธารณะ เนื่องจากปัจจุบันรถโดยสารสาธารณะของจังหวัดระยอง มีชื่อเสียงทางด้านลบในเรื่องของความปลอดภัย
- 1.7 ขยายเวลาการให้บริการรถโดยสารทุกสาย เป็นเวลา 05:00 - 23:00 น. โดยเฉพาะสายเกาะเสม็ด สายตัวเมืองระยอง เป็นต้น
- 1.8 หากเป็นไปได้ควรทำกระเช้าข้ามฝั่งไปยังเกาะเสม็ด

2. ด้านร้านอาหารสำหรับนักท่องเที่ยวในจังหวัดระยอง

- 2.1 ต้องมีรูปลักษณ์ทางกายภาพ ที่ทันสมัยและบ่งบอกถึงเอกลักษณ์ของระยอง เช่น เป็นเมืองทะเล
- 2.2 ต้องมีความน่าเชื่อถือในเรื่องของอาหารที่เหมาะสมกับราคา
- 2.3 อาหารจะต้องตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว ในเรื่องของบรรจุภัณฑ์ และชนิดของอาหารจะต้องเป็นเอกลักษณ์
- 2.4 ราคาอาหารทะเลต้องสร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นการคุณภาพหรือความสะอาด
- 2.5 การบริการและการดูแลเอาใจใส่ของพนักงาน พนักงานจะต้องพูดภาษาอังกฤษได้ เพื่อเป็นตัวอย่างของเมืองท่องเที่ยว
- 2.6 การกำหนดราคาอาหารที่เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งจังหวัด
- 2.7 ควรมีการกำหนดมาตรฐานอาหารพื้นเมือง

3. ด้านที่พักโรงแรม

- 3.1 มุ่งเน้นการพัฒนาโรงแรมขนาดเล็กเพื่อรองรับตลาดนักท่องเที่ยวที่ชอบเที่ยวด้วยตนเอง
- 3.2 โรงแรมมีจำนวนเกินจำนวนนักท่องเที่ยว และอีกทั้งยังมีธุรกิจทดแทน เช่น อพาร์ทเมนท์ และหอพักมาเป็นคู่แข่ง

4. ด้านสถานพยาบาล

4.1 เป็นโรงพยาบาลที่เน้นคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นสำหรับผู้ป่วย และจะต้องเป็นโรงพยาบาลที่หมอพยาบาลสามารถสื่อสารเป็นนานาชาติได้

4.2 โรงพยาบาลรัฐมีความแออัดในการให้บริการเป็นอย่างมาก ควรมีการแยกแผนกสำหรับให้บริการนักท่องเที่ยวโดยตรง

4.3 ขาดแคลนบุคลากรทางการแพทย์ ดังนั้น ควรมีการส่งเสริม และให้ทุนเด็กรุ่นใหม่ในจังหวัดระยอง ให้ศึกษาทางการแพทย์มากยิ่งขึ้น เริ่มตั้งแต่เด็ก โดยจัดตั้งโรงเรียนแพทย์

4.4 ให้ความรู้ด้านการบริการแก่บุคลากรทางการแพทย์ เพื่อลดปัญหาเรื่องการให้บริการที่ไม่ดี

5. ด้านเส้นทางสถานที่ท่องเที่ยว

5.1 เพิ่มเส้นทางท่องเที่ยวเชิงเกษตร

5.2 พัฒนากันนให้เป็นถนน 4 เลน พร้อมทั้งเลนจักรยาน และสร้างถนนพร้อมท่อระบาย

5.3 การพัฒนาพื้นที่ชุ่มน้ำระดับชาติ (บึงสำนักรใหญ่) เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

5.4 การก่อสร้างสะพานทางเดินพร้อมศาลาที่พักตามแนวคลองสาธารณะ และสะพานแขวนศึกษาแหล่งธรรมชาติป่าชายเลน และส่งเสริมการท่องเที่ยว

5.5 พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก บริเวณหาดแสงจันทร์ - สุชาติ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว

5.6 ควรมีการศึกษาจัดทำแผนแม่บทและสำรวจออกแบบรายละเอียดและวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ในชั้นรายละเอียด (EIA) ถนนเฉลิมบูรพาชลทิต (ระยะที่ 2) เพื่อพัฒนาปรับปรุงถนนท่องเที่ยว เลียบชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก

5.7 การพัฒนาระบบขนส่งทางราง โดยมีโครงการที่สำคัญ เช่น โครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อม 3 สนามบินแบบไร้รอยต่อ คือ สนามบินสุวรรณภูมิ สนามบินดอนเมือง และสนามบินอู่ตะเภา

6. ด้านสถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติของชุมชนที่สร้างขึ้น

6.1 เพิ่มการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

6.2 ส่งเสริมสวนผลไม้ให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวประจำ สามารถท่องเที่ยวได้ทั้งปี โดยชุมผลไม้ที่หลากหลายแปรเปลี่ยนตามฤดูกาล

6.3 สะพานรักษ์แสม เป็นสะพานแขวนที่สร้างจากไม้ ข้ามคลองท่าตาไบบี

6.4 พิพิธภัณฑ์ที่เก็บรวบรวมของเก่า ของเล่น ของสะสมโบราณไว้มากมาย

6.5 พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยใช้การบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการกำหนดอัตลักษณ์ของชุมชนที่มีส่วนส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยการพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยว

6.6 เส้นทางกิจกรรมการปรับปรุงภูมิทัศน์

6.7 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ไฟฟ้า ประปา ไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ

6.8 การให้ข้อมูลการท่องเที่ยวควบคู่กับการให้ความรู้ด้านการท่องเที่ยว

7. ด้านการจัดการขยะของเสียหลักสาธารณสุข

- 7.1 เน้นการกำจัดขยะมูลฝอยที่เกิดจากการท่องเที่ยว
- 7.2 รัฐบาลต้องสนับสนุนงบประมาณในการกำจัดขยะมูลฝอยทั่วทุกอำเภอของ จ.ระยอง เพื่อเป็นจังหวัดต้นแบบ
- 7.3 รมรณรงค์ให้ภาคประชาชนเกิดการแยกขยะมูลฝอยอย่างจริงจัง
- 7.4 สนับสนุนให้มีการจัดตั้งศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยใช้ร่วมกันหลายชุมชน
- 7.5 ปรับปรุงกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับอัตราค่าธรรมเนียม ค่าบริการเก็บขนส่ง และกำจัดให้สอดคล้องกับค่าดำเนินการ

8. ด้านการปลูกต้นไม้เสริมต้นไม้ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ

- 8.1 ส่งเสริมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีกิจกรรมที่เป็นการปลูกต้นไม้
- 8.2 การปลูกป่าทดแทนบริเวณต้นน้ำบนยอดเขาและเนินสูง
- 8.3 ปลูกป่าบริเวณอ่างเก็บน้ำ หรือเหนืออ่างเก็บน้ำที่ไม่มีความชุ่มชื้นยาวนานพอ
- 8.4 โรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดระยองควรมีการปลูกป่าในพื้นที่รอบอ่าง โดยอาจจะคิดเป็นสัดส่วนของจำนวนพนักงานต่อต้นไม้ยืนต้น 1 ต้น

9. ด้านกิจกรรมเสริมจากการชมธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว

- 9.1 ส่งเสริมกิจกรรมเสริมจากการชมธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว อาทิ การปั่นจักรยานเที่ยวตามแนวธรรมชาติหรืออุทยานต่าง ๆ
- 9.2 นอกจากสวนผลไม้แล้วยังมีป่าโกงกาง เป็นป่าชายเลน
- 9.3 กิจกรรมกีฬาทางน้ำทะเลต่าง ๆ และมีมาตรการความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว

10. ด้านร้านอาหารของที่ระลึกและของที่ระลึก

- 10.1 ต้องมีรูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละอำเภอ
- 10.2 ควรอาหารที่เป็นเอกลักษณ์สำหรับจังหวัดระยอง เพื่อเป็นจุดขาย เช่น ถ้าเป็นผลไม้ ก็จะต้องเป็นทุเรียน หรือถ้าอาหารทะเลต้องเป็นปลาหมึกแดดเดียว สร้างให้เป็นเอกลักษณ์
- 10.3 ราคามีความเหมาะสมสอดคล้องกับคุณภาพสินค้า

11. ด้านแหล่งน้ำอุปโภคบริโภค

- 11.1 พัฒนาระบบการเชื่อมโยงระบบผันน้ำ
- 11.2 พัฒนาระบบการจ่ายน้ำประปาให้สะอาด จนสามารถดื่มได้

12. ด้านวัฒนธรรม ประเพณี และงานเทศกาล

- 12.1 จัดการท่องเที่ยวที่เป็นการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
- 12.2 มีแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ วัฒนธรรมนิยมประเพณี
- 12.3 ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่บ่งบอกเอกลักษณ์ชุมชน

13. ด้านธนาคาร

13.1 ต้องมีธนาคาร และแหล่งแลกเปลี่ยนตามจุดท่องเที่ยวและสถานีขนส่งต่าง ๆ

14. ด้านหน่วยงานการท่องเที่ยว

14.1 ต้องทำตามยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอย่างแท้จริง เป็นไปได้ และเข้าถึงได้

14.2 เร่งฟื้นฟูระดับความสัมพันธ์และร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อให้ไทยเป็นประตูทางผ่านหลักของการท่องเที่ยวในภูมิภาค ทั้งด้านการตลาดการขนส่ง การลงทุน การบริหารจัดการ รวมถึงการจัดปัญหาและอุปสรรคในการท่องเที่ยว

14.3 บริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุก โดยสร้างกิจกรรมท่องเที่ยวทั้งระดับภายในประเทศและระหว่างประเทศ และยกระดับประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางการประชุม การสัมมนา และการแสดงสินค้าของภูมิภาคเอเชีย

14.4 สร้างแหล่งจ่ายจ่ายซื้อสินค้าของนักท่องเที่ยว

14.5 เพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ รวมทั้งการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม

14.6 เพิ่มมาตรการอำนวยความสะดวก สร้างความปลอดภัย และป้องกันการเอาเปรียบนักท่องเที่ยว

15. ด้านบริการนำเที่ยวและมัคคุเทศก์

15.1 ด้านทักษะ ควรมีทักษะการสื่อสารที่ดีโดยสามารถสื่อสารได้หลายภาษา สามารถพูดภาษาท้องถิ่นได้

15.2 ด้านความรู้มัคคุเทศก์ ควรเป็นผู้ที่จบสาขามัคคุเทศก์โดยตรง

15.3 ด้านทัศนคติ ควรมองโลกในแง่ดี ยิ้มแย้ม แจ่มใส มีใจรักงานบริการ ห่วงแหนสมบัติของชาติ ภาคภูมิใจ และซื่อสัตย์ในวิชาชีพ

15.4 ด้านบุคลิกภาพ จะต้องจริงใจต่อบริษัทธุรกิจนำเที่ยวและนักท่องเที่ยว รักษาความสะอาด มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับทุก ๆ คน มีความน่ารักแบบไทย ๆ

16. ด้านร้านของที่ระลึก

16.1 ด้านภาพลักษณ์ของสินค้ามากที่สุด

17. ด้านการอำนวยความสะดวกในการเข้าออกประเทศ

17.1 ควรพัฒนาเป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น การสแกนลายนิ้วมือ

18. ด้านระเบียบพิธีการศุลกากร

18.1 ประชาสัมพันธ์ให้บุคคลในองค์กร ประชาชนทั่วไป และนักท่องเที่ยวทราบเกี่ยวกับกฎระเบียบพิธีการศุลกากรอย่างทั่วถึง

19. ด้านการจัดการความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว

19.1 เพิ่มช่องทางในการติดต่อเพื่อแจ้งข่าวสารเกี่ยวกับความปลอดภัย หรือการแจ้งเตือนต่าง ๆ

20. ด้านการจัดการข้อมูลข่าวสารทางการท่องเที่ยว

20.1 เพิ่มช่องทางในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร อาทิ การเข้าร่วมกับหน่วยงานประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารระดับประเทศ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งนี้

1. ควรมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานแต่ละประเภท ซึ่งโครงสร้างพื้นฐานมีความสำคัญยิ่งต่อการท่องเที่ยวตรงที่หากพิจารณาถึงกัน จะเห็นว่านักท่องเที่ยวจะไม่หยุดจุดหมายปลายทางของการเดินทางอยู่แค่ท่าอากาศยาน ในเมื่อท่าอากาศยานนั้นไม่เป็นสถานที่ที่ทันสมัย มีโรงแรมและร้านขายของที่ระลึกก็ไม่เตะตาผู้คนแต่อย่างใด จุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวจึงต้องพากันเข้าไปในเมือง ดังนั้น ถนนหนทางจึงมีความสำคัญในการขนส่งผู้โดยสารจากท่าอากาศยานไปยังจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยว ถนนหนทางซึ่งคนในประเทศใช้อยู่จึงเป็นโครงสร้างพื้นฐาน นอกจากนี้ โครงสร้างพื้นฐาน เช่น ระบบน้ำประปา กระแสไฟฟ้า ท่อระบายน้ำ การจัดขยะมูลฝอย และลักษณะที่น่าพอใจของสิ่งสาธารณะประโยชน์อื่น ๆ การอำนวยความสะดวกซึ่งรวมอยู่ในโครงสร้างพื้นฐานของประเทศจึงมีส่วนทำให้เกิดความประทับใจแก่นักท่องเที่ยวเป็นอันมาก เพราะเป็นสิ่งสำหรับการยังชีพของมนุษย์ ที่อาจเรียกว่าสาธารณะประโยชน์ ซึ่งรัฐบาลแต่ละประเทศได้ใช้เงินภาษีของประชาชนมาสร้างให้กับประชาชนในประเทศของเขาได้ใช้อย่างมีความสุข ดังนั้นโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ จึงเป็นที่ต้องการไม่เฉพาะแต่ประชาชนในประเทศเท่านั้น ยังได้ใช้ประโยชน์ต่อนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศอีกด้วย ประเทศใดมีบริการสาธารณูปการดีมากก็ย่อมทำให้สะดวกสบายแก่ชาวต่างประเทศที่เข้ามาเยี่ยมเยียนและเป็นที่ประทับใจ ทำให้อยากจะมาท่องเที่ยวได้มาก

2. ควรพัฒนาเตรียมความพร้อมเชิงพื้นที่ในการรองรับนักท่องเที่ยว เน้นการพัฒนาสินค้าและบริการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับศักยภาพและขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวของพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว และให้ความสำคัญกับมิติของการพัฒนาการท่องเที่ยวในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนความสมดุลของการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยส่งเสริมการจัดการทรัพยากรท้องถิ่นของชุมชนให้เกิดความเข้มแข็ง และพัฒนาเชื่อมโยงสินค้าทางการเกษตร ผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) เข้าสู่ภาคธุรกิจบริการท่องเที่ยว ตลอดจนการพัฒนาอัตลักษณ์ของท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นชุมชนและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ท่องเที่ยว ส่งเสริมการท่องเที่ยวตามเส้นทางคมนาคมที่ระบุไว้ในแผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่ง

3. ควรส่งเสริมวัฒนธรรมกับการท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวได้รับแรงคลใจหรือสิ่งกระตุ้นให้เดินทางไปยังจุดหมายปลายทางเพื่อสังเกตเรียนรู้มีประสบการณ์ร่วมและตระหนักคุณค่าวัฒนธรรมของชุมชนในจุดหมายปลายทางนั้น ซึ่งครอบคลุมถึงงานสร้างสรรค์ประเพณีขนบธรรมเนียมและกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนจุดหมายปลายทาง ทั้งนี้ นักท่องเที่ยวและคนในชุมชนต้องเคารพ เรียนรู้ และเข้าใจวัฒนธรรมของกันและกันเพื่อให้เกิดมิตรภาพและสันติภาพระหว่างชุมชนอย่างยั่งยืน การที่นักท่องเที่ยวเดินทางไปยังจุดหมายปลายทางเพื่อเรียนรู้วัฒนธรรมของชุมชนจึงมีผลให้มรดกทางวัฒนธรรมทั้งหมดของชุมชนในชุมชนหนึ่งกลายเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวได้อีกด้วย การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมสำคัญที่นำรายได้เข้าสู่ประเทศไทย และยังช่วยพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ตลาดการท่องเที่ยวในปัจจุบันได้มีการแข่งขันอย่างรุนแรงทำให้ประเทศไทยต้องปรับทิศทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยอัตลักษณ์ของประเทศ เช่น การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สังคมในปัจจุบันมีความตระหนักถึงความสำคัญของศิลปะ วัฒนธรรม เทศกาล รวมถึงมรดกทางวัฒนธรรมพื้นบ้านมากขึ้น นอกจากนี้ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจะสามารถนำรายได้เข้าสู่ประเทศและนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจทั้งระดับประเทศและระดับภูมิภาคแล้วการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการสืบทอดวัฒนธรรมให้คงอยู่ต่อไปสำหรับประเทศไทยแล้วการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมบริการที่สร้างรายได้และการจ้างงานให้กับประเทศไทยเป็นอย่างมาก

4. ควรส่งเสริมการบริการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยวได้รับความสะดวกสบายซึ่งอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่นำรายได้เข้าสู่ประเทศเป็นอันดับหนึ่งมาหลายทศวรรษเป็นอุตสาหกรรมที่ลงทุนน้อยแต่ได้ผลตอบแทนกลับมาอย่างมหาศาลทั้งในรูปของเงินตราและภาพลักษณ์จะเกี่ยวข้องกับแรงงานมากมายหลายล้านคน หลังจากให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเติบโตก็มีหน่วยงานเข้ามารับผิดชอบดูแลมีพัฒนาการของหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลหน่วยงานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวยังไม่รวมถึงหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ ภาควิสาหกิจ ภาคเอกชนอีกมากมายที่มีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบแตกต่างกันไปแต่ทั้งหลายต่างก็มีวัตถุประสงค์มุ่งหมายหลักที่จะรักษาผลประโยชน์ของตน แต่ที่สำคัญทุกหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ต้องช่วยกันส่งเสริมผลักดันให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีความก้าวหน้าให้เม็ดเงินนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวได้อย่างประทับใจ สะดวกสบายปลอดภัย โดยปัจจัยที่ทำให้การกำหนดรูปแบบองค์การทางการท่องเที่ยวให้มีความหลากหลายแตกต่างกัน

5. การกำกับดูแลกิจการท่องเที่ยวการอำนวยความสะดวกในการเข้าออกประเทศการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศใด ๆ ก็ตามของนักท่องเที่ยวล้วนคาดหวังที่จะได้รับความสะดวกในด้านพิธีการเข้าเมือง ดังนั้น ระเบียบพิธีการเข้าออกเมืองจึงเป็นปัจจัยอีกประการหนึ่งที่ส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวการมีขั้นตอนที่ยุงยากและซับซ้อนในการเดินทางเข้า – ออกประเทศของนักท่องเที่ยวย่อมไม่สร้างความประทับใจให้แก่นักท่องเที่ยว ดังนั้น พิธีการเข้าเมืองควรมีวิธีการอย่างเป็นระบบเพื่อความสะดวกในการตรวจตราให้แก่นักท่องเที่ยวด้วยความรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ การอำนวยความสะดวกในที่นี้รวมไปถึงเรื่องการบริหารอื่น ๆ จากการท่าอากาศยาน ได้แก่ การเช็คอินบัตรโดยสารห้องพัสดุโดยสาร การรับส่ง และการตรวจสัมภาระที่รวดเร็วปลอดภัยในท่าอากาศยานระหว่างประเทศ

6. ควรมีการพัฒนาสินค้าและบริการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน ส่งเสริมผู้ประกอบการในจังหวัดระยองให้มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวและบริการมากขึ้น รวมทั้งส่งเสริมผู้ประกอบการไทยที่มีศักยภาพในการไปลงทุนในต่างประเทศด้วยและสร้างสรรค์กิจกรรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ ๆ ให้สอดคล้องกับความสนใจของนักท่องเที่ยว และตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย กลุ่มนักท่องเที่ยวคุณภาพ และกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจเฉพาะด้าน เช่น ในด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ การท่องเที่ยวเพื่อการประชุมและนิทรรศการ การท่องเที่ยวสีเขียว การท่องเที่ยวเชิงกีฬา การท่องเที่ยวเรือสำราญ

7. ควรพัฒนาการอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว เป้าหมายหลักของกลยุทธ์นี้คือ เร่งพัฒนาการอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว ผ่านมาตรการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถช่วยเพิ่มรูปแบบการบริการสำหรับนักท่องเที่ยว โดยมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ พัฒนาระบบอำนวยความสะดวกในขั้นตอนการขอวีซ่าและการอำนวยความสะดวกในการตรวจลงตราแบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-Visa) และการผ่านแดนทั้งจุดเข้า-ออกชายแดนและสนามบินให้สะดวกยิ่งขึ้น พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว พัฒนาการสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยว ศูนย์ข้อมูล ศูนย์เรียนรู้ เพื่อสร้างประสบการณ์ การท่องเที่ยวอย่างสร้างสรรค์ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ ขยายศูนย์บริการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวครอบคลุมทุกพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวสำคัญ และสร้างเครือข่ายอาสาสมัครอำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยว

8. ควรพัฒนาความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยว กลยุทธ์นี้มีความสำคัญเป็นอย่างมากเนื่องจากเกี่ยวข้องกับเรื่องความปลอดภัยกับชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว และสามารถส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นของประเทศไทย โดยผลักดันแนวทางการแก้ไขปัญหาการลอบกลวงนักท่องเที่ยว ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวและภาคธุรกิจ พัฒนากลไกและปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานของศูนย์รับแจ้งเหตุของตำรวจท่องเที่ยว และศูนย์บริการนักท่องเที่ยวทางโทรศัพท์ 1155 (Call center 1155) จัดตั้งกองทุนช่วยเหลือเหยียนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ จัดตั้งศาลแผนกคดีนักท่องเที่ยวในศาลยุติธรรมเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในการดำเนินคดีต่าง ๆ เป็นกรณีพิเศษ สนับสนุนมาตรการจัดการความปลอดภัยในการเดินทาง ทางบก/ ทางน้ำ/ ทางอากาศ ผลักดันให้มีการกำหนดมาตรฐานการให้บริการและมาตรฐานความปลอดภัยทางการท่องเที่ยวในกิจกรรมการท่องเที่ยวทุกรูปแบบ

9. ควรพัฒนาระบบโลจิสติกส์เพื่อการท่องเที่ยว กลยุทธ์นี้เน้นการพัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานให้ได้มาตรฐาน ให้สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้สะดวก รวดเร็ว มีความปลอดภัยในการเดินทางและการบริการการขนส่งสาธารณะ เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวหลักกับแหล่งท่องเที่ยวรองได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยขยายความเชื่อมโยงด้านการคมนาคมทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศภายในประเทศ รวมถึงเส้นทางท่องเที่ยวสู่ประเทศอาเซียน ซึ่งมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ พัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและสภาพแวดล้อม พัฒนามาตรฐานยานพาหนะและระบบการให้บริการขนส่งสาธารณะ พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

รายการอ้างอิง

- กุลวดี ละม้ายเงิน. (2560). *เอกสารประกอบการสอนรายวิชา วัฒนธรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 9032104 (หน่วยที่ 1)*. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- เทศบาลเมืองมาบตาพุด. (2554). บทที่ 3 สภาพทั่วไปของจังหวัดระยองและผังเมืองรวมบริเวณ อุตสาหกรรมหลักและชุมชนจังหวัดระยอง. ใน *โครงการจ้างที่ปรึกษาดำเนินการจัดทำปรับปรุงผังเมืองรวมบริเวณ อุตสาหกรรมหลักและชุมชนจังหวัดระยอง (ปรับปรุงครั้งที่ 3)*. รายงานฉบับสุดท้าย (Draft Final Report). ระยอง: เทศบาลเมืองมาบตาพุด.
- ปัทมาวดี เหลือสม. (2560). *แนวโน้มการพัฒนาการท่องเที่ยวภาคตะวันออกกับ EEC. สำนักข่าวกรมประชาสัมพันธ์*. วันที่ค้นข้อมูล 12 พฤศจิกายน 2561, เข้าถึงได้จาก http://thainews.prd.go.th/website_th/news/print_news/
- สำนักงานแรงงานจังหวัดระยอง. (2560). *สถานการณ์แรงงานจังหวัดระยองไตรมาส 1 ปี 2560*. วันที่ค้นข้อมูล 12 พฤศจิกายน 2561, เข้าถึงได้จาก <http://rayong.mol.go.th/node/14251>
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2557). *แผนพัฒนาสถิติจังหวัดระยอง*. วันที่ค้นข้อมูล 12 พฤศจิกายน 2561, เข้าถึงได้จาก http://osthailand.nic.go.th/masterplan_area/userfiles/files/Rayong_Draft.pdf
- Jovanovic, S., & Ilic, I. (2016). Infrastructure as important determinant of tourism development in the countries of Southeast Europe. *Ecoforum*, 5(1), 288-294.
- Macmillan, T. T. (1971). *The Delphi Technique*. Paper Presented at the annual meeting of the California Junior Colleges Associations Committee on Research and Development, Monterey, California. (May 1971), 3-5.
- Tourism & Transport Forum. (2012). *Tourism Infrastructure Policy and Priorities*. Retrieved November 12, 2018, from <http://www.ttf.org.au/Content/infprio201112.aspx>

